

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

flertal både i dette høje ting og i det andet ting for at gennemføre et andet forslag end det, der blev forligets resultat. Den daværende landbrugsminister ønskede imidlertid at gennemføre forliget på et så bredt grundlag som muligt; det var derfor, vi andre gik med til det, og det gjorde vi udfra de forudsætninger, som jeg allerede har gjort rede for.

(Kort bemærkning).

Fuglsang: Der tales nu om det berømte forlig, der blev sluttet, da statshusmandsloven blev vedtaget. Det gik, som vi kommunister dengang sagde, da vi advarede imod at gennemføre de forringelser, som blev resultatet af forliget. Hvorfor gennemførte man det lovforslag, hvorfor gik, som det ærede medlem hr. Horn sagde, socialdemokraterne og de radikale med til disse forringelser? Det behøvede de ikke at gøre, de havde flertal i både folketing og lands ting dengang og kunne have gennemført en statshusmandslov, der i langt højere grad end den nuværende sikrede det, man med rette kunne vente af loven.

Landbrugsministeren (Smørum): Lad mig til indledning sige, at jeg er i høj grad for bavsset over den voldsomme modstand, som dette lovforslag har mødt fra venstres og fra konservatives side. Det har hidtil været sådan, at der har været enighed om målet, at skaffe de husmandsbrug, som er så små, at de ikke danner eksistensgrundlag for en familie, noget mere jord. Der har også været enighed mellem mit parti og venstre om, at man skulle bestræbe sig for at skaffe flere nye hjem på landet. Hvad der har været uenighed om, er de veje, der kan gås for at nå dette mål. Jeg synes, at de ændringer, jeg har foreslået, absolut ikke er revolutionerende; de er i enhver henseende sagligt fornuftige.

Det skuffer mig meget, at det ærede medlem hr. Sønderup, venstres ordfører, ikke engang kunne give tilslutning til forslaget om de såkaldte frie jorder, d. v. s. de jorder, som ikke er vurderet til ejendomsskyld sammen med en landbrugsnoteret ejendom, disse arealer, der, som mit partis ærede ordfører gjorde opmærksom på, mange gange

er bortlejet og også i nogle tilfælde ligger udyrket hen, men som vil være velegnede til suppleringsjord. Jeg forstår ikke rigtig, at det ærede medlem hr. Sønderup, som kender disse forhold så udmærket godt fra sin praktiske virksomhed i jordlovsudvalgets tjeneste, ikke kan se, at her er et område, hvor det vil være helt rimeligt at udvide statens forkøbsret. Og hvis det ærede medlem ikke er sikker på, hvad der vil være gavnligt og i høj grad formålstjenligt på dette område, tror jeg, at det ærede medlem skulle tale med sine partifæller, som arbejder med disse ting i praksis nede i Sønderjylland, for dernede er det sådan, at mange af disse arealer spærrer for en fornuftig arrondering af ejendommene, og dèr lægger man fra alle partiers side megen vægt på, om denne sag kunne løses. Jeg håber, at denne bestemmelse om statens forkøbsret til de frie jorder i sig selv er så velbegrundet, at man ikke fra noget partis side her i salen har mod til at gå imod den, når der bliver forhandlet om realiteterne i det kommende udvalg.

Det ærede medlem hr. Sønderup gik også stærkt imod de ændringer, der er foreslået med hensyn til familieoverdragelserne. Lad os nu ganske lidenskabsløst se lidt på, hvad det er, der ligger i de foreslåede ændringer. Det er alene det, at hele den nugældende undtagelsesstilling for de pårørende, der ikke hører til ejerens allernærmeste familie-kreds, svækkes så meget, at der ved deres overtagelse af ejendommen kan fraskilles jord, som der er brug for til supplerings af mindre brug.

Disse pårørende, der omfatter en ret vid kreds ikke blot af slægtninge, men også af personer, som gennem svogerskab og adoptionsforhold har en svag tilknytning til ejeren, kan efter forslaget ikke blive udsat for den risiko, at de ikke kan erhverve ejendommen. Det er der ikke tale om. De er kun udsat for, at de mod fuldt vederlag må afgive en mindre del af ejendommens jord — og kun i de tilfælde, hvor den kan fraskilles uden betydelige ulemper for ejendommen.

Disse bestemmelser er vist forment på en særdeles saglig og forsvarlig måde. Det, som er mit hovedformål med disse bestemmelser, er at få en forhandling om arealafståelse i stand mellem jordlovsudvalget og ejendommens erhverver, når han hører til den vide kreds af den hidtidige ejers pårørende, og